

СТАНОВИЩЕ

**по конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“
по професионално направление 1.2. Педагогика (ИКТ в образованието,
електронно обучение на обучаеми със специални образователни потребности),
за нуждите на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ (СУ),
Факултет по педагогика (ФП),**

обявен в ДВ бр. 57 от 26 юни 2020 г. и на интернет страницата на СУ

Становището е изготвено от **проф. д-р Румяна Пейчева-Форсайт** от ФП на СУ в качеството ѝ на член на научното жури на конкурса съгласно Заповед № РД 38-321/ 21.07.2020 г. на Ректора на Софийския университет.

1. Данни за конкурса

В конкурса за доцент, обявен от Факултет по педагогика на СУ „Св. Климент Охридски”, в област на висше образование 1.2. Педагогика (ИКТ в образованието, електронно обучение на обучаеми със специални образователни потребности), гл. ас. д-р Благовесна Стоянова Йовкова е единствен кандидат. Конкурсът е обявен върху основата на достатъчен общ хорариум от задължителни дисциплини.

Представените по конкурса документи от кандидатката съответстват на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“ (ПУРПНСЗАДСУ). Процедурните изисквания по конкурса са спазени.

2. Данни за кандидата

Гл. ас. д-р Благовесна Стоянова Йовкова е родена през 1971 в гр. София. Кандидатът придобива през 1997 г. образователно-квалификационна степен „Магистър“ в Софийски университет „Св. Климент Охридски” в специалност Българска филология: Специалист по български език и литература и преподавател в средните училища. През 2000 г. придобива квалификация магистър по педагогика: Слухово-речева рехабилитация. През 2011 г. Благовесна Йовкова придобива образователна и научна степен „доктор“ по педагогика (Теория на възпитанието и дидактика – информационни и комуникационни технологии в образованието) след успешна защита на дисертационен труд на тема: „Интерактивна образователна мултимедия в обучението по устна реч на деца със слухов дефицит“, Диплома № СУ 2011-42. В периода на своята докторантура кандидатът осъществява шестмесечна докторантска специализация в Докторантското училище на Института по образованието в Лондонския университет в Докторантска програма „Методи на педагогическите изследвания“ през 2007 г. и тримесечна специализация в

същия институт през 2009 г. В периода януари – ноември 2014 г. Благовесна Йовкова посещава програма за следдипломна професионална квалификация в Софийски университет „Св. Климент Охридски“ към факултета по Педагогика и придобива квалификация „Специалист по дизайн и провеждане на онлайн обучение“.

Преподавателската си дейност в Софийски университет кандидатът започва през 2008 г. От 2008 до 2012 г. тя е хоноруван асистент по „ИКТ в образованието“ във Факултет по педагогика, а от 2013 г. тя е избрана за главен асистент в същия факултет.

Преподавателската си дейност Благовесна Йовкова успешно съчетава с научноизследователска активност по 3 международни и 6 национални и институционални проекта. Особено представително е участието на д-р Йовкова в проект „TeSLA - An Adaptive Trust-based e-assessment System for Learning” по програма „Horizon 2020 - Research and Innovation Framework Programme”, където тя изследовател в едно от приоритетните направления на проекта – студенти със специални образователни потребности.

3. Преподавателска дейност

Преподавателската ангажираност на гл. ас. д-р Благовесна Йовкова е впечатляваща и респектираща. Тя води 12 различни дисциплини в няколко специалности на Факултета по педагогика на Софийски университет „Св. Кл. Охридски“, които са част от бакалавърски и магистърски програми и 1 във Факултета по химия и фармация – „Приобщаващо образование“. Кандидатът е асистент в някои от тях и титуляр – в други. Част от дисциплините имат подчертано теоретичен характер, а други са основно практически ориентирани. Част от водените от кандидата учебни дисциплини са разположени тематично в полето на ИКТ в образованието, а другата част – в полето на специалната педагогика. Това прави преподавателския опит на д-р Йовкова многостранен и широкообхватен, внушаващ доверие и респект. От 2013 г. тя преподава и в 7 от курсовете на магистърска програма „Информационни и комуникационни технологии в образованието“ на Факултета по педагогика на СУ, която от 2013 г. е първата акредитирана програма в дистанционна форма на обучение в СУ. Д-р Йовкова участва в екипите на Центъра за електронно обучение в подготовката и квалификацията на университетски преподаватели и учители в областта на дизайна и приложението на електронно обучение, както и в разработването на електронни учебни ресурси.

Преподавателската дейност на кандидата е пряко свързана с обявения конкурс в професионално направление 1.2. Педагогика (ИКТ в образованието, електронно обучение на обучаеми със специални образователни потребности). Водените от нея курсове са част от 3 бакалавърски и 5 магистърски програми. За всички курсове, в които тя е титуляр или асистент, д-р Йовкова е разработила дигитален еквивалент на учебни дейности и ресурси за аудиторна и извънаудиторна учебна дейност на студентите.

4. Обща характеристика на научните трудове и постижения на кандидата

Авторската справка на кандидатката (Приложение №14. Справка за оригиналните научни приноси) коректно отразява научните ѝ приноси. Научните интереси на гл. ас. д-

р Благвесна Стоянова Йовкова са фокусирани върху интегрирането на информационните и комуникационни технологии в разнообразен образователен контекст, и по-специално в обучението на обучаеми със специални образователни потребности, и отговарят на научната област на обявения конкурс.

От рецензираните общо 21 научни труда, 12 са публикувани в международни реферирани и индексирани в световно известни бази данни научни списания, 9 статии са публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране в България. Останалите публикации представляват една монография (основен хабилитационен труд) и една публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“. От представените за конкурса публикации, кандидатката има 4 самостоятелни публикации, като в три от останалите 21 научни труда тя е първи автор.

Научните трудове отговарят на минималните национални изисквания (по чл. 2б, ал. 2 и 3 на ЗРАСРБ) и съответно на допълнителните изисквания на СУ „Св. Климент Охридски“ за заемане на академичната длъжност „доцент“ в научната област и професионално направление на конкурса, както следва:

Група от показатели	Съдържание	Брой точки според минималните изисквания за доцент	Точки на кандидата
А	Показател 1	50	50
Б	Показател 2	0	0
В	Показател 3	100	100
Г	Сума от показателите от 4 до 10	200	268,8
Д	Сума от показателите от 11 до 13	50	225
Е	Сума от показателите от 12 до края	0	–

Представената справка от отдел „Библиотечно-информационно обслужване“ на Университетската библиотека при СУ „Св. Климент Охридски“ за цитирания и индексирани публикации на кандидата показва 9 индексирани публикации и 15 цитирания в Web of science (h-index: 2), 5 индексирани публикации и 20 цитирания в Scopus (h-index: 2). Справка в Гугъл наука показва h-index 5 за индексираните публикации на кандидата и 79 цитирания. Също EBSCO: Academic Search Complete показва 2 цитирания и Central and Eastern European Online Library /CEEOL / – 7 цитирания. Освен това кандидатката има 4 индексирани публикации в EBSCO: Academic Search Complete, 1 публикация в SpringerLink и 1 публикация в Российский индекс научного цитирования eLIBRARY.ru /РИНЦ/. От представените 21 публикации, 15 са на английски език. Представените данни от броя на публикуваните изследвания в международни бази данни и тяхното цитиране е сигурен индикатор за международно признатото качество и значимостта на изследователските подходи и резултати на Благвесна Йовкова.

5. Научни приноси

В своите изследователски търсения, реализирани изследвания и публикувани резултати, д-р Йовкова демонстрира интерес към интегриране на информационните и комуникационни технологии в разнообразен образователен контекст, но със специален изследователски фокус към вече обособили се като самостоятелни подобласти на тази проблематика – такива като образователната мултимедия, сериозните игри, дизайн на електронно обучение и оценяване. В голяма част от публикациите авторката търси спецификата на приложение на тези технологии в преподаването и ученето на обучаеми със СОП, което придава особена значимост на нейните изследвания в тази интегрална теоретична и практическа по своя характер област. Важно е да се подчертаят уменията на д-р Йовкова да осъществява изследвания в рамките на международни екипи (3 от публикациите на английски език), което разширява както нейния собствен изследователски кръгозор и опит, така и повишава значимостта на резултатите от тези изследвания извън пределите на България.

Пример за успешен изследователски подход към интегралната област на сечението „информационни и комуникационни технологии“ – „електронно обучение“ - „обучение на студенти със СОП“ е монографичния труд на д-р Йовкова – „Електронното обучение – възможности за разширяване на достъпа до висше образование за студенти със специални образователни потребности“.

В този труд могат да бъдат разграничени следните научни приноси:

- Идентифицирани и систематизирани са проблемите, които студентите с различни типове нарушения срещат при традиционното присъствено обучение в университета.
- Анализирани са ценни теоретични постановки, свързани с приложението на електронното обучение за разширяване на достъпа до висше образование за студенти със СОП.
- Систематизирани са различни подходи и модели за концептуализиране на понятието достъпност на електронното обучение в контекста на обучение на студентите със СОП.
- Разработен е инструментариум, който може да бъде използван за по-нататъшни изследвания в тази специфична област.
- За първи път в България са изследвани мненията и нагласите на студенти със СОП относно възможностите на електронното оценяване за разширяване на достъпа до образование като цяло, и към използване на иновативна онлайн системата за автентикация на обучаемия и антиплагиаризъм TeSLA.
- Установени са опитът и капацитетът на академичния състав на СУ за ефективно създаване, адаптиране и използване на електронни ресурси в учебния процес на студенти със СОП. Като резултат от проведеното емпирично изследване са дефинирани потребностите на преподавателите за повишаване на техните компетенции в тази област с оглед подобряване на достъпа до учебното съдържание.

Към научните приноси на монографичния труд на д-р Йовкова могат да бъдат прибавени и специфични приноси на другите публикации, с които тя участва в конкурса, а именно:

- С помощта на различни изследователски подходи, сред които се откроява тези на качествените изследвания, кандидатът идентифицира параметрите на педагогическата ефективност на интегрирането на разнообразни образователни технологии (образователната мултимедия, виртуален практикум, сериозните игри) в различни образователни контексти;
- Очертани са параметрите на успешни подходи и модели на дизайн и приложение на електронното обучение в различните му разновидности за оптимизиране обучението на учещи с различни типове нарушения и за осигуряване на пълноценен достъп и обучение на тази група обучаеми във висшите училища;
- Концептуализиране на понятието „достъпност“ на електронното обучение в контекста на обучение на студентите с различни типове нарушения.

6. Лични впечатления

Благовесна Йовкова е част от моя преподавателски и изследователски екип от 12 години. Нейната работоспособност и посветеност, коректност – професионална и човешка, лоялност по отношение на колегите си, всеотдайност по отношение на студентите си, ме правят да съм напълно убедена когато я подкрепям в нейното професионално и кариерно развитие с ясното съзнание, че хора като нея оставям след себе си като достойни продължители на моята мисия в университета.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Цялостна научно-изследователска и преподавателска дейност, професионалните и човешки качества на кандидата гл. ас. д-р Благовесна Йовкова са убедително доказателство за нейните достойнства и надеждна основа за обещаваща професионална кариера. Изложените доказателства и аргументи ми дават основание убедено да предложа на членовете на уважаемото научно жури да подкрепят нейната кандидатура в обявения конкурс и да гласуват положително за присъждането на гл. ас. д-р Благовесна Йовкова на академичната длъжност “доцент” по професионално направление 1.2. Педагогика (ИКТ в образованието, е-обучение на обучаеми със СОП).

29.10.2020 г.

Изготвил становището :

(проф. Румяна Пейчева-Форсайт)